

ΤΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΛΛΕΞ. ΔΟΥΜΑ, ΠΑΤΡΟΣ

Ο ΥΙΟΣ ΤΟΥ ΜΟΝΤΕΧΡΗΣΤΟΥ

(Συνέχεια του «Κήρυξ Μοντεχρηστού»)

(Συνέχεια έκ του προηγούμενου)
Κι' έτσι, ο κάθε ύπνος θούρουξ έκ μέρους τών δυο δραπέτων, πνιγόταν δλότεια μέσα στον κολασμένο πάταγο τής θυελής!

Σκώθηκαν σιγανά κι' ανακλαδίστηκαν, γιά νά ξεμουδιάσουν, οι δυο κατάδικοι... Ήσαν μισοελεύθεροι παιδιά... Ή θαρειαί, άπαισία άλυοδα, δέν παράλυε τώρα τις κινήσεις τους! Κάποιος τριγμός ξαφνικά, άκούστηκε... Ή μάλλον, δέν άκούστηκε καθόλου, γιάτί πνίγηκε παρευθός άπ' τόν θόρυβο τής κομοχαλασίας; Ήταν ό Σανσέλιο, ό όποιος ξεκολλούσε προφυλακτικά τόν κομμένο γύρω-γύρω σανίδι τού τοιγώματος.

Θά φαίνονταν μία μαύρη, άπαισία όπή τώρα, άπ' τήν όποία χωρούσε νά περάσει κι' ένα κάπως παχύ ανθρώπινο κορμί... Μά δέν φάνηκε τίποτε, γιάτί τίποτε δέν μπορούσε νά εινε πιά μαύρο, κά πιά πηχτά σκεπνείδ, άπ' τόν σκοτάδι πού τους τριγύριζε! Ο Βενεδέττο περίμενε, λαγανισμένος άπό λαχτάρα κι' άπό άγωνιώδη άνησυχία. Ο Σανσέλιο έχωσε δλόκληρο σχεδόν τόν μπράτσο τού μέσα στην όπή, μαρούλευε κι' έβγαλε ένα δέμα ρούχων.

—Έδώ είνε δυο κουστούμια τίμιων ανθρώπων! μουρμούριζε σαρκαστικά. «Ένα γιά σένα κι' ένα γιά μένα, μόλις θά φτάσουμε έξω στην παραλία... Τάκλεψη μία μέρα, πού ήταν έτσι πάλι έρημο τόν κάτεργό μας—σάν σήμερα, καλή ώρα!—άπ' τόν μπαούλο κάποιου δεμοφύλακος!... Τά κλέβουν όμως κι' αυτοί οι άφιλότιμοι άπ' τήν άποθήκη τού κάτεργου... Βλέπεις, μόλις πάει ό κατάδικος, τού θγάζουν τά ρούχα του, τά φυλάν στην άποθήκη και τόν γνύονν με τά ειδικά ώραία κουστουμάκια τού κάτεργου!... Σάν κι' αυτά πού φορούσε τώρα και πού θά τά θυλόουμε σέ λίγο!... Άπό κλεισιά λοιπόν τά είχε ό άχρεϊός έκείνος δεμοφύλακας και γι' αυτό δέν έβγαλε μιλιά, τήν έπομένη πού τάγασε. Θά ύπόθεσε πώς τού τάκλεψε κανένας συνάδελφός του, πιά άνοσιός άπό αυτόν... Και λουφάζοντας, περιωρίστηκε μονάχα νά βάλει στό μπαούλο τού αιγουώτερο λουκέττο!

Φλιαρωάνας έτσι γαρούμενος ό Σανσέλιο, καταγινόταν αγυρόνας και σ' άλλη δουλειά: Πέριμενε νά μεγαλώσει ό θόρυβος τής καταγίδος. Γιατί, άλλοτε ή θύελλα μαλάκανε κάπως κι' άλλοτε πάλι λυσσομανούσε άξαφνα με άφάνταστη σφοδρότητα!

Και μόλις—σέ λίνα λεπτά τής ώρας—παρουσιάστηκε μία τέτοια εόκαιρία, ό Σανσέλιο μισογώθησε στό άνοιγμα τής όπης... Μ' ένα φοβερό λάκτισμα κατόπιν και τών δυο ποδιών του, γτύπησε θίαια τόν γαρομένο τετράγωνο κομμάτι τού έξω-τερικου διαφωάγματος τού πλοίου!

Βαθουλόμενες έντελές ή τετοάνας γαοακίες τού ευλίμου σ'από διαφωάγματος. Έσπασαν άμέσως με διαπεραστικό τρι-νιού. Μιά σκεπνιή όπή, ίσων διαστάσεων σνεδόν με τήν όπή τού έσωτερικου διαφωάγματος, σγιστήστικε άμέσως. Καί άδωμπε άπό σ'ατή συννόσιος, μέσα στό άμπάδι, ή 'πανεή πνοή τού βοοραά, κι' άσολι άπ' τά ιαυιώδη κίματα τής θαλάσσης.

—Μπράς, ξεκίνα! είπε θίαια ό Σανσέλιο. Πέρινα ποδός και ρίξιν στή θαλάσσα... Τό νού σου μονάχα, νά μη σέ συντρίψουν τά κίματα στό πλεού τού πλοίου...

—Έπί: ηουιοήσιος διαταγτικά ό Βενεδέττο.

—Σ' άκούσθω κι' ένα, άμέσως!... Θά κιστάω στή ιαπαγάλη ηου και τόν δέμα με τά ρούχα, γιάτί ξέρω κολύμπι καλύτερο άπό σένα!

Λέγοντας αυτά ό Σανσέλιο, μάζεψε κιόλας τις κουβέτες του και τις κουβέτες τού σινταόσιου του. Ο Βενεδέττο πέραςε τις δυο διαβονικές όπες και ρίγηκε στή θαλάσσα. Ο Σανσέλιο περνώνοντας τήν ποάτη όπή, τήν έσωτερική, κοι-νιούστικε με τή θούλιος ποδέρεια με τόν θγκο τών κουβερτών έκείνων: Σαο-λοούσε έτσι τήν έσοδο τού άνέμου και

τών κυμάτων, μέσα στό άμπάρι τού κάτεργου... Μπορούσε νά έπινηση άπ' τήν άσυνήθιστη αύτή και παγερή πνοή τού βοοραά, κανένας κατάδικος, ή νά τήν άντιλαμθανόταν κανένας δεμοφύλακας και νά ανακαλύπταν άμέσως τή δραπέτευσί τους!

Ήταν πνεύμα δαίμονος, μεγαλοφύια τού Κακοά άνπερβλη-τη, ό σατανικός έκείνος πρώην ρασοφόρος Σανσέλιο: Τίποτε δέν άφινε στην τύχη και γιά όλα προνούσε...

Οι δυο κατάδικοι ήσαν μέσα στό νερό, τώρα. Και κολυμπώντας με άφάνταστες προσπάθειες, άπομακρυνόντουσαν πρός τήν έρημη άκτή.

Χρειάζονταν άπίστευτη τόλμη, πρωτοφανής θραούτης, γιά νά άψηφήσουν τόσο τρομερούς κινδύνους. Και ό περισσότερο τρομερός γι' αυτούς, ήταν ό κίνδυνος μήπως συντρίθουν άνάμεσα στό πέλωρια πλοία και στίς βορειές μαούνες, τά όποια σγκλονίζόντουσαν άπ' τήν ταραγμένη θαλάσσα κι' άλληλοσυγκρυνόντουσαν. Παρ' όλες δέ τις προφυλακτικές χονδρές φθές πού είναν στό πλευρά τους αυτά τά πλοία, είναν τή θραούτι έκείνη πολλά ναούγια, άπό τις άπότομες άλληλοσυγκρούσεις...

Ή μαγικές όμως λέξεις «Έλευθερία!» κι' «Έκατομύριο!», είναν όπλοισί τις ψυχές και τά κορμιά τών δυο δραπέτων κακούργων, με άκαταδάμαστη ένεργητικότητα.

Έίχαν άπομακρυνθί άρκέτα. Έστροφραν σχεδόν τήν ίδια στιγμή τόν κεφάλι τους κι' οι δυο και κύττασαν τόν άπαισιο πλάττο φκριατό τους: Τους φάνηκε σαν ένα φάτσμα μιαυρο, άπαισιο, φκριαστικό, τόν όποιο χοροπνίδουσε έπάνω στην ταραγμένη θαλάσσα με σθελάδα άλλόκοτη και μακάθρια...

—Κολύμπα κι' ό Διάβολος θο-ηθός! μουγκρಿಸε τότε ό Σαν-σέλιο άνακουφισμένος.

—Κολύμπα και ξεφύγαμε πειά άπ' τόν μουχλιασμένο τάφο μας! οβολιάε κι' ό Βενεδέττο.

Κ' οι δυο άχρεϊοί, δυναμω-σαν τή γρηγοράδα τού κολυμ-θήματός των πρός τήν άπο-

λυτρωτική και σκεπνιή άκτή...

12'.

Η ΚΛΕΙΣΟΥΡΑ ΤΩΝ ΒΑΛΙΟΥΩ

Ή κυρία Δαγκλάρ, μόλις τελείωσε ή σπαραχτική τής συνέντευξης με τόν υίο τής Βενεδέττο, έτρεξε διασπική πρός τήν πλα-τεία τών «Όπλων τής Ίταλίας». Έκει άναζήτησε τόν άμαξηλάτη με τήν άμαξά τής, ό όποιος θά τήν πέριμενε εκεί, όπως τής είχε ύποσχεθί.

Μά έρθηκε τήν άμαξά τής μονάχα, τή στολιωμένη—στίς πορτιέρες τής—με τά θωρακικά οικόσημά τής. Ένα παιδάκι καθόταν στή θείο τού άμαξηλάτου.

—Παιδί μου, πούς είσαι σύ;... Τί θέλεις στήν άμαξά μου; Πού είνε ό άμαξηλάτης μου; ρώτησε.

—Είστε ή κυρία θωρώνη Δαγκλάρ; ρώτησε τόν χαμίνι έκείνο, χωρίς ν' άπαντήση στην έρώσή τής.

—Μάλιστα, παιδί μου!... Πού είνε ό...

—Κυρία θωρώνη, δέικέ μου ό μικρός, εύάρεστηθήε ν' άνεβήτε στήν άμαξα!... Θά σάς οδηγώσω στό άντικρυνό ξενοδοχείο...

Λέγεται «Ξενοδοχείο τών Όπλων τής Ίταλίας» κι' αύτό... Έκει θά έρθτε ίσως άλωνα κι' άμαξηλάτη πού νά τολμήση νά πέρσση τήν κλεισούρα τών Βαλιούλ!...

Ο δικός σας άμαξηλάτης λυπειτά πολύ, άλλα δέν θά μπορέση νά σάς φανί χρήσιμος, έπειδή δυνάμως έξαιρετικά ή θύελλα... Καί μ' άφους έδώ νά σάς ειδοποιήσω σχετικά!

Ή κ. Δαγκλάρ άκουγε τά λόγια αυτά κεραυνωμένη. Έπρεπε νά γυρίσει άμέσως κιόλας στό Μπωσέ, στό σπύ τού έσφιμεριου, όπου ύπήρχε φυλαγμένος ό θησαυρός τής... Τό έκατομύριο τής... τόν όποιον τής ήταν πολύ πού πολύτιμο τά-

ρα που έπρόκειτο να τὸ χρησιμοποιήσει γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ λατρευτοῦ παιδιοῦ της!...

Ἀνέθηκε θουθὴ στὴν ἀμαξία καὶ σὲ δυὸ λεπτά τῆς ὥρας θρέθηκε μὲ τὸ ξενοδογεῖο αὐτό.

—Γρήγορα!... Ἀμαξηλάτη κι' ἄλογα θέλω! φώναξε μὲ λαχάρια στὸν ξενοδόχο, ποῖτρεξε στὴν ἐξώπορτα τοῦ καταστήματος τοῦ πρῶθιμος. Πρέπει νὰ φύγω ἀμέσως γιὰ τὸ Μπωσέ!

Μὲ σεβασμὸ τὸ ξενοδοχὸ ὑποκλίθηκε—εἶχε ἀναγνωρίσει τὰ βαρωνικά οὐκίσημα στὸ ἀμάξι—καὶ εἶπε:

—Κυρία βαρῶν, ἡ ἐπιθυμία σας δυστυχῶς εἶνε ἀνεκτέλεστη! Ἄλογα εἶνε ἀδύνατον νὰ σὰς νοικιάσω κανένα, μὲ τέτοιον σκυλλόκαρο, ἀφοῦ μάλιστα πρόκειται νὰ διαβῆτε τὴν κλεισοῦρα τῶν Βαλιούλ, γιὰ νὰ πάτε στὸ Μπωσέ!... Ἀλλὰ καὶ ν' ἀγοράσετε ἀκόμη δικά σας ἄλογα, κανένα ἀμαξηλάτη δὲν θὰ παραδεχθῆ νὰ τὰ δῶνῃση!

Μάταια παρακάλεσε, ἰκέτευσε, ἔκλαψε σχεδόν, ἡ κυρία Δαγκλάρ. Ἡ ἰκέσις της δὲν ἔφερναν ἀποτελέσματα. Ἦταν ἀνεκφραστὴς θιαυτότης ἡ θυελλα, ὁ κίνδυνος ἀμεσῶς καὶ φοβερός καὶ κανένας δὲν παραβόταν ν' ἀναλάβῃ καθήκοντα ἀμαξηλάτου.

—Ἐπιτέλους, προσφέρω εἴκοσι χρυσὰ λουδοθικία, σ' ἐκεῖνον ποὺ θὰ δεχόταν! Ἐξφώνισε ἀπελπισμένη ἡ δυστυχισμένη γυναίκα.

Εἴκοσι χρυσὰ λουδοθικία—τετρακόσια ὄθονα χρυσὰ φράγκα—ἦταν ὀλόκληρη περιουσία σχεδόν, κατὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη. Ὁ ξενοδόχος ἔμεινε ἀτόμοιο σκεπτικῶς, στὸ ἀκουσμα τοῦ σεβαστοῦ αὐτοῦ ποσοῦ. Καὶ τέλος ψιθύρισε:

—Κυρία βαρῶν, ἕναν μόνον ἀγνωρίζω ἐδῶ στὸ Τουλὼν πρόθυμο κι' ἰκανὸν νὰ ρωσκινδυνέσῃ, ἀντὶ τόσο ποσοῦ!... Μὲ εἶρα λουδοθικία, εὐχαρίστως θάπαιξε στὴν τύχη τὰ κόκκαλα τοῦ καὶ τὰ κόκκαλα τῶν ἀλόγων του!

—Γρήγορα!... Ἀναζητήστε τὸν ἄνθρωπο αὐτόν! Ἐξφώνισε ἀπελπισμένη ἡ κυρία Δαγκλάρ, χωρὶς οὐτε στιγμή νὰ λογαριάσῃ τὸν τρομερὸ κίνδυνον, ὁ ὁποῖος ἀπειλοῦσε κι' αὐτὴ τὴν ἴδια.

Ἀντὶ μικρῶς χροματικῆς ἀμοιβῆς, ἕνας ἀπ' τοὺς ὑπρέτες τοῦ ξενοδογεῖου ἀνέλαβε νὰ τρέξῃ καὶ ν' ἀναζητήσῃ τὸν τολμῶδ ἕκείνον ἀμαξηλάτη. Στὸ μεταξὺ αὐτοῦ, ἡ κυρία Δαγκλάρ, μῆτρε στὸ ἔσπαστο τοῦ ξενοδογεῖου. Χωρὶς νὰ πεινᾷ, ἀλλὰ ἀπλῶς γιὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν πρόθυμον ξενοδόχο—ὁ ὁποῖος, ὁρθῶς, πῆρνε τὶς διαταγὰς της—τοῦ παρήγγειλε θραστὸ κρέας σοῦπα. Κι' ἔπειτα, δίγας ν' ἀγγίξῃ τὸ φαγητὸ της, ποσῆλλωσε τὸ βλέμμα της στὸ πιστό κι' ἄρχισε νὰ σκέπτεται θαιθειά.

—Κυρία, ὁ ἀμαξηλάτης αὐτὸς εἶνε στὴν ταβέρνα!... Μὲ διαβολόστελε ποὺ τὸν ἐνώλησῃ, ἀλλὰ σὰν ἀκουσε τὴν ἀμοιβή, δέχτηκε! Εἶπε νὰ περιμένετε μισὴ ὥρα ἀκόμη, ὅσο ν' ἀποτελειώσῃ τὸ κρασί τοῦ!

Τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ ἀπεσταλμένου ὑπρέτου ἐζύτησαν τὴν κυρία Δαγκλάρ ἀπ' τὴν ὀδύνην τῆς νάρκη.

—Θεέ μου, τί ἄνθρωπος λοιπὸν εἶν' αὐτός; μουρμούρισε. Μοῦ ἐγγύασθε τουλάχιστον, ὅτι δὲν εἶνε κανένας ἐπικίνδυνος μέθυσος!... Θὰ εἶμαι μόνη μου δυστυχῶς στὴν ἀμαξία, χωρὶς συνοδὸ!

Ὁ ξενοδόχος εἶχε ἐντωμεταξὺ πλησιάσει μόλις εἶδε τὸν γυριστὸ τοῦ ὑπαλλήλου τοῦ κι' εἶχε ἀκούσει τὰ τελευταῖα λόγια τῆς κυρίας Δαγκλάρ. Βιάστηκε λοιπὸν νὰ τὴν καθουχάσῃ.

—Κυρία βαρῶν, τῆς εἶπε, ἡσυχάστε!... Εἶνε κάλλιστος καὶ γενναῖος ἄνθρωπος ὁ ἀμαξίας αὐτός κι' ἐπιθετὴ ἀντέχει στὸ κρασί, ποτὲ τοῦ δὲν μῆθει!... Ἀλλωςτε εἶνε καὶ τολμῶδ. Κάθισε εἴκοσι ὀλόκληρα χρόνια καταβόκος, ἐκεῖ κἀπὸ στὸ καλύτερο ποὺ βλέπετε!... Κι' ἔτσι, τώρα δὲν φοβᾶται οὔτε τὸ Θεό, οὔτε τὸν Διάβολο τὸν ἴδιο!

—Μὰ τί εἶν' αὐτὰ ποὺ μοῦ λέτε; τραύλισε ἐντρομῆ ἡ δυστυχῆς γυναίκα. Περί κακούργου πρόκειται, λοιπὸν!

—Ἠσυχάστε, κυρία μου, κι' ὅπ' εὐθύνῃ μου ἂν σὰς συμῆθ τὸ ἐλαῖστο!... Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ζῆ τὸς χρόνια, τιμωτάτα!... Ποτὲ δὲν ἔδωκε πειὰ ἀφορμὴ, ἀπὸ τότε ποὺ θῆκε ἀπ' τὸ καλύτερο... Βγάζει μὲ τὸν ἰδρᾶτα τοῦ ποταμοῦ ἀπὸ διάφορα «κουσοθελμηματάκια» ποὺ κάνει!

—Κουσοθελμηματάκια; μουρμούρισε πῶ ἐκθαμῆ ἀκόμη, ἡ κυρία Δαγκλάρ. Μὰ δὲν εἶνε λοιπὸν ἀμαξηλάτης;... Καὶ θὰ ἐρῆ ἀπὸ ἄλογα κι' ἀμῶσα, μὲ τέτοιον καιρὸ μάλιστα!

—Αὐτὸς ἂν ἐξέρῃ ἀπὸ ἄλογα;... Ὑψιστε Θεέ!... Μὰ ἀκριβῶς, ἀμαξηλάτης ἦταν πρὶν, κυρία μου!... Κι' ἀμαξηλάτης τοῦ κράτους, μάλιστα... Καὶ καταβόκος ἦσε σὲ εἴκοσι χρόνια κἀτῆρο, ἀκριβῶς γιὰτὶ μεταφέροντας μὲ τὴν ἀμαξία τοῦ τὰ ταχυδρομείο τοῦ κράτους, ἔκανε μιά ἄτοπη πράξι :

Συνηοήθηκε μὲ μιά συμμορία κακούργων καὶ σκηνοθετῶν μιά πλαστὴ ληστεία στὴν κλεισοῦρα τῶν Βαλιούλ!... Κι' ἀφοῦ μοιράστηκε τὰ χρήματα τοῦ κράτους μὲ τοὺς συννοχούς του, ἤρθε ὕστερα στὸ Τουλὼν καὶ κατήγγειλε ὅτι ἔπαισε θύμα ληστῶν!... Ἀλλὰ τὸν ἀνακάλυψαν ὁμως, τυχεῖα ἐνωεῖται, κι' ἔτσι τὴν ἔπαισε!... Ἀλλοῖως, κατὰ τὰ ἄλλα, εἶνε γενναῖος καὶ ρωσκινδύνου κι' ὁ μόνος κατὰλληλος γιὰ τὴν περίπτωση σας!

Ὁ ἀφελὴς ξενοδόχος ἔλεγε τὶς φράσεις του αὐτῆς, μὲ ὕφος ρωσικώτατος. Νόμιζε πὸς ἐξώμων ἔτσι τὰ προσόντα τοῦ πρώην ἀμαξηλάτου καὶ καταβόκου ἐκείνου, στὰ μάτια τῆς πελατῆδος του. Ψυχρὸ ρίγος τρόμου τυραννοῦσε τὸ κορμὶ τῆς φτωχῆς κυρίας Δαγκλάρ, κι' ἐνωεῖθε πὸς θὰ λιποθυμοῦσε.

Συγκράτησε τὴν ταραχὴ τῆς ὁμως. Ἡ μητρικὴ στοργὴ της, εἶχε ἐξυψώσει τὴν αὐταπάνην της καὶ τὴν ἀπόφασί της γιὰ κάθε εἶδους θυσίας—πρὸς χάριν τοῦ παιδιοῦ της!—σὲ ὑπέριστα σημεῖο. Περιορίστηκε νὰ στενάξῃ μ' ἐγκαρτέρησι κι' ἄρχισε νὰ περιμένῃ τὴν ὥρα, κατὰ τὴν ὁποία θ' ἀποτελειώοντὸ το κρασί τοῦ» ὁ πρωτότυπος ἐκείνος ἀμαξηλάτης...

—Κυρία, ἔφθασε ὁ μπάρμπα-Ἰάκωβος! Ἐξφώνισε χαρούμενος, ὕστερα ἀπὸ μισὴ ὥρα σχεδόν ὁ ξενοδόχος.

—Ποῖς μπάρμπα-Ἰάκωβος; ρώτησε ξαφνιασμένη ἡ κυρία Δαγκλάρ.

—Ὁ ἀμαξηλάτης, κυρία! ἐξήγησε ὁ ἀγαθὸς ξενοδόχος. Ἐκεῖνος, γιὰ τὸν ὁποῖο σὰς ἔλεγα πρὶν!

—Ἄ, καλὰ! εἶπε ἡ κυρία Δαγκλάρ, νοιώθοντας ἀνακούφισι ἀλλὰ καὶ τρῶμο συγχρόνως. Ἦρθε ἐπιτέλους!

Ὁ μπάρμπα-Ἰάκωβος ἔμπαινε διαστικῶς στὴν αἴθουσα, τώρα. Ἦταν ἕνας κοντόπαχος, μεσόκοπος ἄνδρας, μὲ στιβαρὸ κορμὶ κεφάλι, μὲ ὕφος ἀποφασιστικῶς, καὶ μὲ φυσιογνωμία ὄχι καὶ τόσο πολὺ ἀποκρουστικῆ. Ὁ ὑπάλληλος τοῦ ξενοδογεῖου, ὁ ὁποῖος εἶχε βῆθ νὰ τὸν ἀναζητήσῃ πρὶν, τὸν δῶνῃσε ἀμέσως στὸ τραπεζάκι τῆς κυρίας Δαγκλάρ.

—Σεῖς εἶστε, κύριε, ποὺ παραδεχθήκατε νὰ μὲ δῶνῃσετε στὸ Μπωσέ; τὸν ρώτησε μὲ τρεμάμενη φωνὴ ἡ κ. Δαγκλάρ.

—Μάλιστα, κυρία, ἀλλὰ ἀντὶ εἴκοσι λουδοθικίων ἐνωεῖται! Θιάστικε ὁ μπάρμπα-Ἰάκωβος ν' ἀπαντήσῃ.

—Σύμφωνη, σχετικὰ μὲ τὴν ἀμοιβή σας αὐτὴ!... Ἐτοιμάστε λοιπὸν γρήγορα τὸ ἀμάξι μου, γιὰ νὰ ξεκινήσωμε ἀμέσως!

—Μὲ τὸ συμπάθειο, κυρία μου, ἀλλὰ θέλω τὰ χρήματά μου προπληρωτά!

—Ἰδοῦ, φίλε μου! εἶπε χωρὶς κανέναν δισταγμὸ ἡ κυρία Δαγκλάρ, ἀνυπόμονη νὰ τελειώσῃ μιά ὄρα γρηγορότερα.

Καὶ τοῦ μέτρησε τὰ εἴκοσι χρυσὰ λουδοθικία ἀμέσως. Ὁ μπάρμπα-Ἰάκωβος, ψύχραμος, χωρὶς νὰ δεῖξῃ καμμιὰ ἀπληστία, πῆρε τὰ χρυσὰ νομίσματα. Κατόπιν τὰ δοκίμασε ἕνα-ἕνα μῆπως εἶνε κίβδηλα, χτυπώντας τα σὸ μάρμαρο τοῦ

τραπεζιοῦ καὶ εἶπε:

—Κυρία μου, θέλω νὰ εἶμαι εὐλικρινὴς μαζί σας, ἔστω κι' ἂν πρόκειται νὰ χάσω τὴ γενναία αὐτὴ ἀμοιβή μου: Ἐξέρετε ὅτι δὲν θὰ περάσωμε καθόλου καλὰ, στὰ διαβολοστενὰ τῶν Βαλιούλ, μὲ τέτοιον σκυλλόκαρο;

—Τὸ ξέρω, φίλε μου! ἀποκρίθηκε ἡ κυρία Δαγκλάρ. Ἀλλὰ πρέπει, εἶνε ἀπόλυτη ἀνάγκη νὰ φύγω!

—Τότε μπρός, κυρία μου!... Κι' ὅτι θρέει ὅς κατεβάσει! Γοργὸς κι' ἐπιθετὴς ὁ μπάρμπα-Ἰάκωβος, σὲ δέκα λεπτά τῆς ὥρας ἦταν ἔτοιμος. Ἡ κυρία Δαγκλάρ ἀνέθηκε στὴν ἀμαξία τῆς κι' ὁ ἀμαξηλάτης σκαρφάλωσε στὴ θέσι του.

Ἦταν σοῦροπο, ἀργὰ βῆ, ὅταν τὸ ἀμάξι διέβαινε μὲ ταχύτητα τὰ παλὰ ὀχυρώματα τῆς Τουλᾶν, τραβώντας γιὰ τὸ Μπωσέ. Ζαρωμένη στὸ θάθος τοῦ ἀμαξιοῦ τῆς ἡ κυρία Δαγκλάρ, ἦταν σὰν μουδιασμένη. Οἱ λογουῖ τῆς μόνου, οἱ ὁποῖοι τὴν εἶχαν κάθε λίγο-ῖαιμοι καὶ θουβοί—φανέρωναν τὴν ψυχικὴ τῆς ἀγωνία: Εἶχε ἀφήσει πίσω της ἕνα γάος θλιβερό, κι' ἔτρεχε τώρα ἀναποφασιστῆ πρὸς τὸ σκοτεινὸ χάος τοῦ μελλοντος...

Τὰ ἄλογα καθὼς κάλπαιζαν, ἀκαμαία καὶ ἐξεοῦραστα, φανόντουσαν ὅτι περιφρονούσαν τὴν κακοκαρία. Ὅσο νύγταν, τόσο καὶ διπλασιαζόταν ἡ σφοδρότης τῆς θυελλῆς. Συχνοὶ ἀνεμοτρόβιλοι, ἀπερίγραπτης λίσσας, σάρωναν τὸ ἀνοιχτὸ ὑπαίθρο κι' ἀπειλοῦσαν νὰ κατακομματιάσουν τὴν ἀμαξία, ἡ ὁποία ἐτρεῖζε καὶ στενάξε τυραννισμένη ἀπὸ τὸ φρικτὸ ἀγκάλισμά τους. Κι' ὁ μπάρμπα-Ἰάκωβος, ἂν καὶ στερεὰ καθισμένος ἀπάνω στὴν ψηλὴ ἔδρα του, μὲ δυσκολία ἀντιστεκόταν στὸν ἀέρα

Ἦταν ὁ Σανολέμο, ὁ ὁποῖος ἐξεκολλοῦσε προφυλακτικὰ τὸ σαιδί...

πού άπειλοϋσε νά τόν γκρεμίση καί νά τόν παραούρη σάν φτερό.

Έφθασαν επίτελους στήν κλεισοϋρα τών Βαλιούλ. Ή αφοδρότης τού λυσασμήνου βορηρά ξεπερνούσε κάθε όριο φαντασίας, μέσα στό τρομερά αυτό στενά. "Ο μπάρμπα-Ίάκωβος θλαστημόδε άπασια διαρκώς καί μαστίγωνε τά άλογά του άκατάπαυστα, θίαια. Κι' εκείνα, μεθυσμένα άπ' τόν άέρα, έρεθιζόμενα καί κεντριόμενα άπ' τίς μαστιγώσεις καί τίς παρορμήσεις τού κυρίου των, έτρεχαν σάν τρελλά, καλπάζοντας όλοταγώς.

Ή δυστυχισμένη θωρώνη ήταν μοσιλιπόθυμη άπ' τόν τρόπο της, τώρα. "Ο ίλιγγιώδης αυτός δρόμος τού άμαξιού της, μέσα στήν κολασμένη αυτή κοσμογαλασία, έπαυρε μία όμη φανταστική... Πού θρισκόταν;... Πού πήγαινε;... Γιατί μούγκριζε έτσι, ό βορηράς;... Καί τού άνέμου ήταν άραγε αυτά τά πένθιμα μούγκρητά ή τού παιδιού της πού έβλυνε εκεί κάτω στήν κόλαση τού κατέρου;... Ή θύελλα οβριάζει παραπονιάρικα ή ό Βενεδέττο της την καταριόταν πού τόν έγκατέλειψε;...

Της έρχοταν κάτι σάν τρέλλα... Θά ήθελε ν' άνοιξη την πύρα τού άμαξιού, νά πηδήση κάτω καί νά τρέξη πάλι πίσω—έκει στό κάτερο τού Τουλάν—κοιτά στό άγαπημένο της παιδί, έ-ζαλλη, συντριμμένη... Μά καί φοβόταν όμως, όλη αυτή την άφοριμένη μαγία της φύσεως, ή όποία είχε μεταμορφώσει—όλόκληρη καί ξεφινικά—σέ ήφαιστειό!... Νγι, σέ ήφαιστειό, μά τό όποιο ξεροϋσε μέ άσούλητη θιόσότη άνέμου άντις γιά φατιά...

Τινάχτηκε άπότομα, ή φτωχή κυρία Δαγκλάρ. Καί ζύτησε τρομαγμένη άπ' τούς έπίσης τρομαγμένους ρεμβασιμούς της... Έχει ακούσει μία άπίσια θλαστήμια: "Ήταν ό μπάρμπα-Ίάκωβος, ό όποιος ηθιδόσε κάτω άπ' τό σταματημένο άμάξι, θρίζοντας όλους τούς σαπανάδες της Κολάσεως.

—Θέ μου, τί συμβαίνει; μωρμούρισε ή κ. Δαγκλάρ, κολλώντας τό κατάγλωμο πρόσωπό της στό τζάμι τής πορτιέρας.

Μά την ίδια σχεδόν στιγμή, παρυσιάστηκε κι' ό άμαξηλάτης. "Άνοιξε την πορτιέρα, έσκυψε μέσα κι' οβριάζει καταγανακτισμένος:

—"Άν φτάσουμε άπόψε στό Μπωσέ, κυρία μου, ευχαριστώ σέ εσαναχάρισα την ψυχή μου στό διάβολο!

Ή σφοδρές ριπές τού βορηρά, χτυπώντας κατάμουτρα την κυρία Δαγκλάρ, τή ζωογόνησαν καί τής έδωσαν τή δύναμη νά ρωτήσει:

—Γιατί;... Τι συμβαίνει;

—Τι συμβαίνει;... Νά, τ' άλογα δέν άντέχουν πειά στόν άέρα... Τό ένα έπεσε μάλιστα καί τό σήκωσα μέ χίλια ζόρια... Δέν θά φτάσουμε ποτέ εκεί καί θά σου δώσω πίσω τά λεφτά σου, κυρία μου...

—Μά πού θρισκόμαστε, λοιπόν; δεικνόμε τραυλίζοντας ή κυρία Δαγκλάρ.

—"Ο διάβολος μονάχα ξέρει! εσανθλαυτήμως εσαόλος ό μπάρμπα-Ίάκωβος. Νά, καταμεσής στήν άτιμη αυτή κλεισοϋρα είμαστε τώρα!... "Ακούστε καί τό ποτάμι πώς μούγκριζε!... Πλημμύρισε άπ' τίς θροχές κι' αυτό τό ξεροπόταμο τού "Αδη καί μπορεί θαυμάσια νά μάς κόψη τό δρόμο!... Καί τότε, ώρα μας καλή!...

Μιά πένθιμη άπόνυμνος δάγκασε την ψυχή τής φτωχής γυναίκας. "Αναλόηθη σέ δάκρυα κι' έμπλεξε ίκευετικά τά χέρια της, φιθιρίζοντας:

—Θέ μου, τί θ' άπογίνα!... "Ω, κύριε!... Σκεφθήτε, σάς παρακάω!... Δέν μπορούμε θέθια, νά μείνουμε έδω!

—Νά μείνουμε έδω, λέει;... Φτωό, διάολε! εσανούρλιαξε ό μπάρμπα-Ίάκωβος. "Αμ' έδω, κυρία μου, εινε καταραμένο μέρος!... "Εδω άκριβώς μου συνέβη, πρό τριάντα χρόνων κι' ένα... ένα...δυστύχημα, πού τό πλήρωσα πανάκριβα!

Κοντοστάθηκε έδω ό μπάρμπα-Ίάκωβος, κάνοντας συγγρόνως ένα μορφασμό δυσαρρεσκείας. Αυτό πού καλούσε "δυστύχημα", ήταν άπλοϋστατα τό έγκλημα τού εκείνο τής σκηνοθετημένης ληστείας τών χρημάτων τού Δημοσού!

Ή κυρία Δαγκλάρ άσπρισε σάν φάντασμα καί τινάχτηκε έντρομη πρός τά πίσω: Είγνε θανάθη κι' αυτή τά λόγια τού ενοδόχου, τά σχετικά μέ τό άπαισιο παρελθόν αυτού τού άνθρώπου, ό όποιος πλήρωσε τό κακούργημα του μέ εκκοσι όλοκληρών χρόνων φυλάκιση στό κάτερο.

"Ο μπάρμπα-Ίάκωβος, σάν νά μάνεψε τούς μουσικούς διαλογισμούς τής επιβίτιδος άπ' τό κίνημα τού τρόμου της, θιάστηκε άμέσως νά προσέβη καθησυχαστικά:

—"Ενοια σας όμως, κυρία μου!... Δέν είμαι κακός άνθρω-

πος, έγώ... Θά σάς επιστρέψω τά χρήματά σας... Διάολε!... Είκοσι λουδοβίκια, μάς κάνουν τετρακόσια χρυσά φράγκα!... Καλό, καλώτατο κέρδος, μά την τίσι μου!... "Άλλά δυστυχώς, είμαι θέθιος πώς δέν θά τό κερδίσω... Εινε άδύνατο νά προχωρήσουμε πρός τό Μπωσέ!

Ή κυρία Δαγκλάρ, στό ειλικρινή αυτά λόγια τού μπάρμπα-Ίάκωβου, έννοιωσε μία γλυκεία έμπιστοσύνη μέ τής άνακουφίση τούς τρόμους τής ψυχής της. Καί γι' αυτό, σκουπίοντας τά δακρυομένα μάτια της, έπτε ίκευετικά:

—Δέν έχω κανένα παράπονο άπό σάς, καλέ μου άνθρωπε... "Ό,τι ήταν δυνατόν νά γίνη, τό κάνατε!... Μονάχα, κάνετε μου μία τελευταία χάρη, άκόμη... Βάλτε άλλη μία φορά άκόμη τά δυνάτα σας, μήπως μπορούμε νά προχωρήσουμε!

"Ο μπάρμπα-Ίάκωβος άνασήκωσε τούς όμους του καί τράβηξε ύστερα πρός τά άλογα, γιά νά διορθώση τά υπερβεμένα "χαμόυρα" τους καί νά καταβάλη μία ύστατη προσπάθεια συνεχίσως τού ταξειδιού.

"Άλλά καινούρια, ξεφινική θλαστήμια, άκούστηκε πάλι άπ' τό στόμα του. Γύρισε παρευθός στό άμάξι κ' έπτε στήν κυρία Δαγκλάρ:

—Κυρία μου, τί νά σου κάνω;... "Αν δέν τό θέλησαν πριν οι σαπανάδες νά προχωρήσουμε, τώρα δέν τό θέλει κι' ό Θεός ό ίδιος!... Εινε σπασμένο τό τιμόνι!... Πέφτοντας φαίνεται τό άλογο, πριν, έσπασε μέ τό θάρος του κι' ένα κοίματί άπ' τό τιμόνι!

Μπρός στήν άπροσδόκητη αυτή καταστροφή, "δυστυχής κυρία Δαγκλάρ, δέν θρήκε τίποτε νά πη. Μονάχα, συντριμμένη άπ' την άπόνυμνη τής καί παραπληρωμένη άπ' τίς τούσες άγώνιες της, έκρυψε τό πρόσωπό της στίς παλάμες της κι' άρχισε νά κλαίη σιωπηλά.

"Ο μπάρμπα-Ίάκωβος, μπρός στή θουθή αυτή θλίψη, έμεινε άναπόλητος. Δάγκασε τά μεγάλα του μουστάκια κι' άρχισε νά τά μασάη γευρικά, θυθισμένως συγχρόνως σέ θαθείες σκέψεις... Τέλος, σήκωσε τό κεφάλι του κ' έπτε μέ άπόφαση:

—"Ακούστε με... "Εοεις φαίνεστε πολύ καλή κυρία, κι' έχετε έπίσης μεγάλο θάρρος... "Άλλά πρέπει να είστε έπίσης καί δίκαιη καί νά παραδεχτήτε τίς δυσκολίες αυτής τής άτιμης στιγμής... Θά προσπαθήσω μέ κάθε τρόπο, νά σάς φανώ χρήσιμος... Κι' έχω νά σάς προτείνω αυτό τό ύστατο μέσον, τό όποιο ίσως μπορέση νά μάς βγάλη άπ' την δύσκολη θέσι: Θά ερεξέψω κ' άλογα, θά ρηθτε μαζί μου καί θά πάμε σιγά-σιγά περπατώντας ως τό Βαλιούλ... Εινε ένα χωριούδικό, έδω μέσα στήν κλεισοϋρα κι' άπέχει ως μισή ώρα άπό έδω... "Από κει, θά πάρω έγώ ό,τι μου γοιάζεται καί θά εσαναγυρίσω έδω νά διορθώσω τίς θλάδες τού τιμονιού... Καί μόλις γίνει αυτό, ξεκινούμε άμέσως κι' ό Θεός βοηθός!... "Άλλωστε, ως την ώρα εκείνη, ίσως νά ην μαλακόσω κάπως κι' ό άέρας!

Ή κυρία Δαγκλάρ άνακουφίστηκε άνέκφραστα άπ' την τελευταία αυτή άμυδρή έλπιδά. Καί φιθιόσε μέ λαχτάρα:

—Μοό ύπόσχεστε ότι θά ξεκινήσουμε άμέσως, όποιαδήποτε ώρα τής νύχτας καί να εινε;

—"Εχετε τόν λόγο μου!... Μπορεί μερικά πράγματα νά μνή τά αύλαξα ποτέ μου, αλλά τό λόγο μου τών κράτησα πάντοτε ψηλά! έπτε μέ πεποιθήση ό μπάρμπα-Ίάκωβος.

Ή κυρία Δαγκλάρ δέν δίτασε πειά. Κατέθηκε άπ' τό άμάξι, ένά ό μπάρμπα-Ίάκωβος έτοεγε νά εεζέψη τ' άλογα.

"Αργισαν νά βαδίζουν πάλι-πάλι τώρα κι' έπίτονα. Τά σκοτάδια τής νύχτας ήταν πυκνά καί σκόνησθαν κάθε τόσο έπάνω στίς τρανεές πέτρες καί στό γαλκία τής άγρίας εκείνης κλεισοϋσας. Θά ήταν δέ έντελιδε άδύνατο νά προχωρήσουν, άν ό μπάρμπα-Ίάκωβος δέν φούντιζε νά πάση μαζί του ένα άπ' τά ήναυμένα φανάκια τής άότιμης. "Εται, τό κ'ότινο μικρό όως τού λαδοφάνταρου αυτού, μισοφάνει κάπως τά θήματά τους μέσα στήν όλοσκότεινον εκείνον "Αδη...

Ή κυρία Δαγκλάρ βαδίζει σάν νά ύπνοθατοΐσε. Μία άπεραντη νύκτι εινε κυλιόδη τό τυραννισμένο κορμί της, τά γύνατά της εγχαν μωδιόσει καί σιγά-σιγά άρχισαν νά χάνη τό συναίσθημα τού κόπου.

"Ο μπάρμπα-Ίάκωβος πάλι, σπτηρίζοντας την μέ τό ένα επιχαρό του μπράτσου, κρατούσε μέ τό έλλο γέρι του τό φανάρι καί τά χαλιάρια τών άλόγων πού άκολουθούσαν έξοισω.

(Άκολουθεί)

—Σεις είσθε, κύριε, πού θά με όδηγήσετε στό Μπωσέ; ρώτησε ή κ. Δαγκλάρ.